

PESTI ALBUM.

A szobor.

Párisi barátommal, aki most érkezett Budapestre, hogy a „tüzes és lovagias magyarok” szép fővárosát megnézzék, rovam egy pár nap óta a pesti utcát. Párisi barátom nagyon megván elégedve mindennel, biztosra veszi, hogy itt lakik a föld leggazdagabb népe, mert csak ez tud egy tíz perces utért három koronát fizetni az autótaxinak és csudálkozik rajta, hogy a magyar urak mennyivel párisibb eleganciába öltözködnek, mint a párisiak.

Tegnap délelőtt a Szabadság-teret mutattam meg neki. A franciám lelkesedett.

— Ah... Place de la Liberté... Bizonyosan sok történelmi esemény fűződik hozzá.

— Ó, igen. Itt állott azelőtt egy nagy kaszárnya. Az osztrák uralom idején ide csútkták be a politikai foglyokat. Aztán itt lötték agyon az első magyar felelős kormány miniszterelnökét, gróf Batthyány Lajost...

— Ugy... És a nép, ugy-e, lerombolta a kaszárnyát a forradalom alatt?

— Nem. A tót munkások rombolták le, tíz évvel ezelőtt. De az emléke a szabadságharc-hoz, a forradalomhoz fűződik.

Végigsétáltuk a teret és a barátomnak tet-szett. A séta végén egy kis szoborhoz értünk, amely a park keleti oldalán van elhelyezve. Monsieur odasietett.

— Ah... Ez biztosan az agyonlőtt pre-mier, ugy-e?...

— Nem, mon chér.

— Hát nem itt van a szobor?

— Nem. Nincs szobor.

— Ne mondja. És miért nincs?...

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

73

Hely

Idő

"1913"

Személy

Forrás:

Pesti napló

Pap.

1913 VIII/2

Tudja... nm... 'Hze'... a politikai (Idő)

(Köt. v. fü.)

ellentétek... a kormány aulikus és az udvar... no tudja, hogy az udvarok nem rokon-szenveznek a forradalom mártirjaival... Tapintatból még nincs...

— Persze, persze. Erre nem is gondoltam. Biztosan Kossuth Lajos szobra, a nagy magyar szabadsághős? Hol is lehetne másutt a Kossuth-monument, mint a place de la Libertén!?

— Nem... Az az, hogy... nem a Kos-suth-szobor...

— Az másutt van?

— Igen... izé... Szegeden.

— És Pesten?

— Itt még nincs. Tudja, a Kossuth-párt... És az udvar személyes ellenfele volt... Kö-telező tapintat...

— Persze... persze... De hiszen látom, toll az emblémája. Szárnyas toll. Hiszen akkor ez Jókai... ő is részt vett a szabadságharcban.

— Igen... azaz, nem... tudja, Jókai csak most halt meg, alig tíz éve... még folyik a gyűjtés, majd csak később állítják föl a szobrot... lassan megy az ilyen dolog.

— Talán Munkácsy? A nagy festő?...

— Nem. Annak még... izé... nin-csen... vagyis csak lesz, most folyik a gyűj-tés... és a politikai tapintat... udvari vi-szonyok...

— Hát ki ez a nagy magyar ember? Egy szabadsághős?

— Markovics... Ez a Markovics-szobor.

— Markovics?... Szárnyas toll?... Un-aviateur serve?

— Oh, non... Egy gyorsiró

— Gyorsiró?

— Igen. Főtalálta a vitairást. Tudja, ez fontos dolog. Nagy dolog. És mi szeretjük a tudományt. Azért áll itt a szobor, a Tudomány-téren, akarom mondani, a Szabadság-téren.

... Monsieur nem kérdezett többet. Haza-ment és csak éjszaka találkoztam vele. Nagyon jól érezte magát a mulatóhelyen, ivott is egy kicsikét és amikor hajnaltájban hazafelé sétál-tunk, egyszerre megszólalt:

— Tudja, kedves barátom, szeretnék itt élni maguk között. De... ha jó festő lennék, akkor banküzleteket csinálnék, ha regényíró talentum lennék, politizálnék, mint szabadság-

hős, beállnék cipőtisztítóknak, mint fogorvos a hirlapírásra adnám magam...

— Miért? Hogy érti ezt?

— Tudja, maguknál egyfajta ember van csak, aki karriért csinálhat, de ez aztán minden téren.

— És ez?...

— Ez a szürke ember. Ha tehetséges volnék, pláne zseni, maradnék odahaza, Páris-ban. Ott jól megy az ilyenfajta embereknek. De, mint szürke ember, biztosan itt csinálnék szerencsét életemnek. És halálom után szobrot kapnék a... Szabadság-téren. Bon nuit!

Szólt és eltűnt a hotel kapujában. Nagyon sajnáltam, hogy elment. Vitatkozni szerettem volna vele, mert igaza volt. (dé.)